Lietas arhīva Nr. C-0172-22/9
ECLI:LV:RPPT:2022:0125.C68401819.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 25.janvārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnesis J. Stūrmanis
rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu SIA "Civinity Mājas Jūrmala" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2019.gada 5.jūlijā tiesā saņemts SIA "Civinity Mājas Jūrmala" (iepriekšējais nosaukums Jūrmalas namsaimnieks) (turpmāk prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka saskaņā ar Jūrmalas zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs A/ierakstu, /pers. C/ ir dzīvokļa Nr. /adrese/ īpašnieks. /pers. C/ miris /miršanas datums/.

Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāra Zanes Ernštreites Iesniegumu par apstiprināšanu mantojumu tiesībās, kas ierakstīts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr. /numurs/, /pers. B/ tikusi apstiprināta mantojuma tiesībās uz /datums/mirušā /pers. C/ atstāto mantojumu. Mantinieks mantojumu ir pieņēmis un norādījis šādu mantas sastāvu: dzīvokļa īpašums Nr. /adrese/.

Atbildētājas mantojuma apliecību nav izņēmis, arī nav veicis visas nepieciešamās darbības, lai mantoto nekustamo īpašumu - dzīvokļa īpašumu Nr. /adrese/, ierakstītu zemesgrāmatā.

Prasītājs norāda, ka atbildētājs uz šodienu ir atzīstams par nekustamā īpašuma tiesisko valdītāju, kas nozīmē, ka uz atbildētāju ir attiecināmi visi dzīvokļa īpašnieka pienākumi, kas izriet no Dzīvokļa īpašuma likuma normām, t.i. atbildētājam ir pienākums segt izdevumus par pārvaldīšanas un komunālajiem pakalpojumiem.

2019.gada 25.janvārī prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumu, kurā informēja par parāda apmēru, lūdzot to samaksāt, vienlaikus brīdināja par sekām, kādas iestāsies, ja parāds noteiktajā termiņā netiks samaksāts. Atbildētājs ar prasītāju nesazinājās un parādu nesamaksāja, kas ir par pamatu šai prasības celšanai tiesā.

Atbildētājam kā mantiniekam laika periodā no 2008.gada 01.novembra līdz 2019.gada 28.februārim ir izveidojies parāds 4266,85 EUR.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Dzīvokļa īpašuma likuma 10., 13.pantiem Civillikuma 1587. pantu, Civilprocesa likuma 1., 26., 128., 129.pantiem, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Civinity Mājas Jūrmala" vien. reģ. Nr. 40003426429, apsaimniekošanas un komunālo maksājumu parādu 4266,85 EUR (četri tūkstoši divi simti sešdesmit seši eiro un 85 centi), kā arī tiesāšanās izdevumus, atzīt tiesības saņemt procentus — 6% (seši procenti) apmērā no parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz pamatparāda summu.

2019.gada 9.augustā atbildētājs sniedzis paskaidrojumus par celto prasību, kuros norāda, ka prasību neatzīst, jo laika periodā no 2010.gada 01 janvāra līdz 2019.gada 25.janvārim atbildētājs nav saņēmis nevienu prasītāja vai kādas citas personas brīdinājumus, atgādinājumus vai ko citu, par šo saistību izpildi.

Ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājušos Komerclikuma D daļu tika noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Ņemot vērā, ka Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā lex specialis attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

Savukārt Komerclikuma D daļas 389.pantā noteikts, ka, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Ievērojot minētās tiesību normas atzīstams, ka vispirms vērtējamas prasītāja prasījuma tiesības atbilstoši Komerclikuma normām, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījumu dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Saskaņā ar Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Minētā likuma Pārejas noteikumu 16.pants nosaka, ka, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņā izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

No minētā secināms, ka noilguma termiņš no komercdarījuma izrietošajiem prasījumiem, kuri slēgti, piemēram, līdz 2010.gadam var iestāties 2013.gada 1.janvārī, jo normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Prasītāja nav iesniegusi Komerclikumā noteiktā prasības celšanas noilguma pārtraukšanai nepieciešamos pierādījumus lai atbilstoši Civillikuma 1905.pantam varētu uzskatīt, ka pastāv noilguma pārtraukums.

Civillikuma 1893.pants noteic, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Savukārt Civillikuma 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam.

Vērā ņemams arī tas, ka Prasītāja ir komersante, kuras pamatdarbības veids ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību. Tātad ir acīmredzams, ka daudzdzīvokļu mājas un zemes, kas atrodas /adrese/, pārvaldīšana notikusi tās plānotas komercdarbības ietvaros. Līdz ar to konkrētajā

situācijā ir konstatējamas komercdarījuma pazīmes, kas ir priekšnosacījums Komerclikuma 406.panta piemērošanai, kas nozīmē, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā.

Ievērojot minēto, var pamatoti secināt, ka prasījumam ir iestājies noilgums un tas ir noraidāms.

Papildus minams, ka kopš 2008.gada 01.novembra, kad pēc Prasītājas prasības pieteikumā norādītā, iestājās Prasītājas tiesība celt prasījumus pret atbildētāju, līdz brīdim, kad Prasītāja nosūtījusi Atbildētājai vienīgo brīdinājumu par parādu t.i. 2019.gada 25.janvārī. ir pagājuši vairāk kā desmit gadi un ir iestājies arī vispārējais civiltiesiskais noilgums šim prasījumam.

Ievērojot minēto, var pamatoti secināt, ka prasījumam ir iestājies noilgums un tas ir noraidāms.

Kritiski vērtējama arī Prasītājas prasības pieteikumā iekļautā atsauce uz Civillikuma 701.pantā ietverto normu šādu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Atbildētājas iesniegumu par mantojuma pieņemšanu un apstiprināšanu mantojuma tiesībās, kas ierakstīts Rīgas apgabaltiesas zvērinātas notāres Zanes Ernštreites aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr./numurs/, Atbildētāja, kā mantiniece ir pieņēmusi /pers. C/ mantojumu ar inventāra tiesību.

Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas zvērinātas notāres Zanes Ernštreites prasītājai izsniegto mantojuma apliecību, Reģistra Nr./numurs/ (mantojuma lieta Nr./numurs/), Atbildētāja, kā mantiniece ir pieņēmusi mirušā mantojuma atstājēja /pers. C/, personas kods /personas kods/, mantojumu ar inventāra tiesību.

Saskanā ar Rīgas apgabaltiesas zvērinātas notāres Zanes Ernštreites prasītājai izsniegto mantojuma apliecībā, Reģistra Nr./numurs/ (mantojuma lieta Nr./numurs/), norādīto informāciju ir šādi mantojamās mantas sastāva aktīvi:

- nekustamais īpašums dzīvoklis Nr.86 (astoņdesmit seši), ar kopējo platību 51,5 kv.m., kā arī 515/102043 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas un zemes, kas atrodas /adrese/ (trīsdesmit pieci), kadastra Nr./numurs B/, EUR 15139,00 piecpadsmit tūkstoši viens simts trīsdesmit devini euro) vērtībā,

-naudas līdzekļi, kas atrodas "Swedbank" AS krājkontā Nr./konta numurs/, kā atlikums uz 17.04.2019. ir EUR1200 (viens tūkstotis divi simti euro).

Ņemot vērā to, ka tika izmantota inventāra tiesība, Atbildētāja, kā mantiniece ir atsvabināta no pienākuma atbildēt par mantojuma atstājēja parādiem ar savu paša mantu. Saskaņā ar Civillikuma 711.pantu inventāra tiesības izlietošana pasargā Atbildētāju, kā mantinieci no atbildības par mantojuma atstājēja saistībām virs mantotās mantas apmēra.

Ar Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas tiesnese Everitas Ancānes 2019.gada 18.aprīļa lēmumu lietā Nr.3-12/1672-19, apmierināts AS Swedbank 2019.gada 12.aprīlī, Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļā iesniegtais pieteikums, par saistību piespiedu bezstrīdus izpildīšanu pret Atbildētāju, kā /datums/mirušā mantojuma atstājēja /pers. C/, personas kods /personas kods/, mantinieci un nolemts nodot bezstrīdus izpildei Atbildētājas saistību, pēc 2006.gada 20.jūnija hipotēkas līguma Nr.06-076532-PK/1, kas noslēgts starp /pers. C/ un AS Swedbank, neatmaksātās pamatsummas 43492,43 EUR samaksai, kas savukārt izriet no 2006.gada 20.jūlija aizdevuma līguma Nr.06-076532-PK, kas noslēgts starp /pers. C/ un AS Swedbank.

Ar augstāk minēto lēmumu saistības izpildi, nolemts vērst uz /pers. C/ piederējušo nekustamu īpašumu - dzīvoklis Nr./numurs/ (astoņdesmit seši), ar kopējo platību 51,5 kv.m., kā arī 515/102043 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas un zemes, kas atrodas /adrese/ (trīsdesmit pieci), kadastra Nr./numurs B/, uz kuru Atbildētāja savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā nav nostiprinātas un tā nekad nav bijusi šī nekustamā īpašuma valdītāja.

Uz šīs prasības celšanas brīdi, Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses Everitas Ancānes 2019.gada 18.aprīļa lēmums lietā Nr.3-12/1672-19, AS Swedbank jau nodevusi izpildei Rīgas apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītājam.

2020.gada 8.oktobrī ar precizējumu 2022.gada 13.janvārī prasītājs palielina prasības apmēru līdz laika periodam 2019.gada 30.oktobrim, lūdzot piedzīt parādu 4608,83 EUR.

Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, tiesa atzina, ka civillietu iespējams izskatīt rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

2010.gada 28.oktobra likuma „Dzīvokļa īpašuma likums", kurš stājās spēkā 2011.gada 1.janvārī, 10.pantā ir noteikti dzīvokļa īpašnieka pienākumi, tajā skaitā piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Civillikuma 1071.pantā noteikts, ka uz kopējo lietu gulstošās nastas, apgrūtinājumi un lietas uzturēšanai vajadzīgie izdevumi jānes kopīpašniekiem samērīgi ar viņu daļām.

Ar lietas materiālos iesniegto 2008.gada 29.maija Iesniegumu par mantojuma pieņemšanu un apstiprināšanu mantojumu tiesībās, kas ierakstīts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr./numurs/, pierādīts, ka /pers. B/ tikusi apstiprināta mantojuma tiesībās uz 2008.gada 02.aprīlī mirušā /pers. C/ atstāto mantojumu. Mantinieks mantojumu ir pieņēmis un norādījis šādu mantas sastāvu: dzīvokļa īpašums Nr. /adrese/.

Saskaņā ar Civillikuma 701.pantu ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, ciktāl tās neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku. Civillikuma 382.pants noteic, ka mantojums ir kopība, kurā ietilpst visa kustamā un nekustamā manta, kā arī citiem atdodamās tiesības un saistības.

Nekustamā īpašuma īpašnieka nāves gadījumā īpašuma tiesības pāriet uz mantiniekiem ar īpašnieka nāvi (Civillikuma 1034.pants). Tiesības uz mantojumu mantiniekiem rada mantojuma pieņemšana (Civillikuma 687., 688., 691.pants). Mantojuma pieņemšanas rezultātā radušās tiesiskās sekas ir neatgriezeniskas, jo saskaņā ar Civillikuma 781.pantu, kad aicinātais mantojumu jau pieņēmis, viņš nevar vairs to atraidīt.

Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītā daļa nosaka, ka pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai. Tādējādi prasītājs, veic Jūrmalas pilsētā esošo īpašumu apsaimniekošanu, kā arī ir tiesīgs celt tiesā prasības par parāda piedziņu no dzīvokļu īpašniekiem.

Prasītājs ar atbildētāju nav noslēdzis dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu.

Atbildētājs ir saņēmis visus ar dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu saistītos pakalpojumus, kā arī pakalpojumus, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, tādējādi, atbildētājam, saņemot visus pakalpojumus ir pienākums veikt samaksu par pakalpojumiem, proti, izpildīt savas saistības pret prasītāju.

Ar lietas materiāliem pievienotajiem norēķinu pārskatiem pierādīts, ka atbildētājs nepilda pienākumus, kurus viņam kā dzīvokļa īpašniekam uzliek likums, jo apsaimniekotāja piestādītos rēķinus nav apmaksājis pilnā apmērā un rēķinos noteiktajā termiņā, līdz ar ko ir izveidojies parāds par dzīvojamās

ēkas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem un saņemtajiem pakalpojumiem 4608,83 EUR apmērā par laika periodu no 2008.gada 1.novembra līdz 2019.gada 30.oktobrim, kas piedzenams no atbildētāja par labu prasītājam.

Tiesa atzīst, ka lietā nav iestājies Komerclikuma D daļas 406.pantā paredzētais noilgums, jo lietā nav strīda par to, ka visu laiku no 2008.gada novembra mēneša prasītājs katru mēnesi piegādājis atbildētājam rēķinus par apsaimniekošanu un saņemtajiem pakalpojumiem, bet atbildētājs pēc mantojuma pieņemšanas nav veicis nevienu rēķina apmaksu. Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā nav bijis pakalpojumu sniegšanas pārtraukums no kura varētu sākt skaitīt noilgumu.

Attiecīgi lietā nav iestājies arī Civillikuma 1895.pantā norādītais noilguma termiņš.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs mantojumu pieņēmis ar inventāra tiesību.

Saskaņā ar Civillikuma 711.pantu, mantinieks, kas pieņēmis mantojumu ar inventāra tiesību, atbild par mantojuma atstājēja parādiem un citiem prasījumiem pret to tikai šā mantojuma apmērā, un bez tam viņam ir tiesība atvilkt no tā vajadzīgās summas mantojuma atstājēja apbedīšanai, inventāra sastādīšanai un citiem tiesu izdevumiem. Viņa paša prasījumi neizbeidzas, bet tie nolīdzināmi no mantojuma pēc to priekšrocībām.

Šajā gadījumā prasītājs nelūdz piedzīt mantojuma atstājēja parādus, bet gan mantojuma pieņēmēja parādus, kas izveidojušies pēc mantojuma pieņemšanas, tāpēc tiesa atzīst, ka lietā nav piemērojams Civillikuma 711.pants.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā un līdz lietas izskatīšanas dienai parāds nav dzēsts, tādējādi ir tiesisks pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu par dzīvojamās ēkas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem un saņemtajiem pakalpojumiem 4608,83 EUR apmērā.

Bez tam, prasītājs lūdz arī atzīt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - samaksātā valsts nodeva 418,99 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR, kopā 422,19 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^1.panta noteikumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 36., 41., 93., 97., 193., 195., 204^1.pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Civinity Mājas Jūrmala" reģistrācijas Nr.40003426429, apsaimniekošanas un komunālo maksājumu parādu 4608,83 EUR, un tiesas izdevumus 422,19 EUR, kopā 5031,02 EUR (pieci tūkstoši trīsdesmit viens *euro,* 02 centi) pārskaitot līdzekļus uz norēķinu kontu: LV55PARX0007040550003 – AS "Citadele banka".

Noteikt SIA "Civinity Mājas Jūrmala", reģistrācijas Nr.40003426429, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātā parāda.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2022.gada 25.janvārī.

Tiesnesis J.Stūrmanis